

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga (jud. A. Peni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: Ș, Starciuc, L. Caraianu, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Primarul orașului Ceadâr-Lunga și de Președintele Consiliului orășenesc Ceadâr-Lunga, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” împotriva Primarului orașului Ceadâr-Lunga și Consiliului orășenesc Ceadâr-Lunga cu privire la anularea actelor administrative, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 04 iulie 2016, Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului or. Ceadâr-Lunga prin care a solicitat anularea dispoziției Primarului or. Ceadâr-Lunga nr. 465p din 23 martie 2016 ” privind anularea autorizației de construcție nr. 1 din 26 ianuarie 2016”, încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

La 01 septembrie 2016, Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Ceadâr-Lunga, prin care a solicitat anularea dispoziției Consiliului orășenesc Ceadâr-Lunga nr. XII/5.3 din 19 aprilie 2016 ”privind introducerea modificărilor în planul general al or. Ceadâr-Lunga”, încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

Prin încheierea din 03 octombrie 2016 a Judecătoriei Ceadâr-Lunga cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” împotriva Primarului orașului Ceadâr-Lunga și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” împotriva Consiliului orășenesc Ceadâr-Lunga au fost conexe într-o singură procedură.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că deține în proprietate privată, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3587 din 20 august 2015, imobilul situat în xxxxx. La 26 ianuarie 2016, Primarul or. Ceadâr-Lunga a eliberat Cultului Religios autorizația de construcție privind executarea lucrărilor de construcție a lăcașului de cult în xxxx.

La data de 18 martie 2016, Cultul Religios a depus Inspecției de Stat în Construcții cerere privind începerea lucrărilor de construcție începând cu data de 04 aprilie 2016. La 29 martie 2016, pârâtul a expediat în adresa Cultului Religios dispoziția nr. 465p

din 23 martie 2016 cu privire la anularea autorizației de construcție nr. 1 din 26 ianuarie 2016. La 22 aprilie 2016, Cultul Religios a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă cu scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, care prin scrisoarea din 31.05.2016 a fost respinsă.

Reclamantul a considerat că dispoziția Primarului or. Ceadâr-Lunga nr. 465p din 23 martie 2016 este ilegală și emisă în contradicție cu prevederile legale, cu încălcarea competenței.

La fel, reclamantul a menționat că în motivarea dispoziției nr. 465p, pârâtul a indicat Legea RM nr. 835 din 17 mai 1996, Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 306, art. 29 lit. s) din Legea RM privind administrația publică locală, însă nu a indicat prevederile concrete ale Legii nr. 835 din 17 mai 1996 care acordă primarului dreptul la anularea autorizației de construcție. Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” nu s-a adresat Primarului or. Ceadâr-Lunga cu cererea privind emiterea autorizației de funcționare și schimbare a destinației. Astfel, prevederile dispoziției nr. 465p privind includerea în ordinea de zi a Consiliului orașenesc chestiunea cu privire la schimbarea destinației construcției situată pe xxxxx, este ilegală.

Reclamantul a specificat că pârâtul a încălcat competența emițând dispoziția contestată în domeniul construcțiilor. Or, conform art. 21 al Legii nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, primarul este organul care a emis autorizația de construcție, însă legislația în vigoare nu-i acordă primarului dreptul de a anula autorizația de construcție emisă. Autorizația de construcție nu poate fi anulată, deoarece în conformitate cu p. 10 al Regulamentului Inspecției de Stat în Construcții, dreptul la încetarea activității autorizațiilor de construcție și anularea acestora, intră în competența exclusivă a Inspecției de Stat în Construcții.

Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” a mai relatat că motivul invocat de către pârât în scrisoarea nr. 2620 din 27 mai 2016 cu privire la faptul că planul general de urbanism al localității precum că nu prevede un loc de cult pe teritoriul amplasat pe xxxxx, nu se referă la litigiul dat, deoarece dispoziția care este contestată nu prevede un astfel de motiv. Mai mult ca atât, Cultul Religios ”Martorii lui Iehova” planifică o construcție cu un nivel, care arhitectural și urbanistic nu se deosebește de alte construcții în zona dată. De altfel spus, din cauza acțiunilor ilegale ale pârâtului, Cultului Religios ”Martorii lui Iehova” i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 46237,96 de lei, ce include cheltuieli pentru proiectare, aprobare, coordonare, rețele de amenajare urbană.

Reclamantul a subliniat și faptul că drept temei de respingere a cererii prealabile expediată la data de 31 mai 2016 Primarului or. Ceadâr-Lunga a fost decizia Consiliului orașenesc nr. XII/5.3 din 19 aprilie 2016 cu privire la includerea unor modificări în planul general al or. Ceadâr-Lunga, care este ilegală și emisă cu încălcarea legii și a competenței. Or, în susținerea poziției sale, pârâtul aduce drept argument adresarea Primarului or. Ceadâr-Lunga cu privire la introducerea modificărilor în planul general al or. Ceadâr-Lunga și face referire la un șir de norme generale ale Legii RM nr. 835-XIII din 17 mai 1996 pentru a justifica acțiunile sale ilicite. La 09 decembrie 2015 Cultul Religios a primit certificatul de urbanism nr. 143 pentru proiectarea obiectului ”Sala Regatului Martorilor lui Iehova”, iar la data de 15 decembrie 2015, în baza deciziei nr. XII/5.3, planul general al or. Ceadâr-Lunga a fost aprobat.

Totodată, reclamantul a mai susținut că conform art. 4 Legii nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, în lipsa documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, emitentul este obligat să elaboreze, prin intermediul serviciilor sale abilitate, o schemă de amplasare a imobilului/terenului și a rețelelor edilitare, care, fiind avizată de către arhitectul-șef și organele supravegherii de stat va servi drept temei pentru elaborarea și emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare. O astfel de schemă de amplasare a fost elaborată și avizată în conformitate cu prevederile indicate mai sus. Astfel, certificatul de urbanism a fost emis până la aprobarea planului general al localității. În conformitate cu principiile generale ale dreptului, actele normative nu au efect retroactiv și nu pot avea efecte juridice pentru raporturile juridice apărute înainte de intrarea lor în vigoare.

Prin hotărârea din 11 mai 2017 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, cererea de chemare în judecată depusă de Cultul Religios "Martorii lui Iehova" împotriva Primarului orașului Ceadâr-Lunga și Consiliului orașenesc Ceadâr-Lunga cu privire la anularea actelor administrative, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost admisă cererea de apel depusă de Cultul Religios "Martorii lui Iehova"; a fost casată parțial hotărârea din 11 mai 2017 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și pronunțată o hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată depusă de Cultul Religios "Martorii lui Iehova" a fost admisă parțial și au fost anulate dispoziția Primarului or. Ceadâr-Lunga nr. 465p din 23 martie 2016 "privind anularea autorizației de construcție nr. 1 din 26 ianuarie 2016" și dispoziția Consiliului orașenesc Ceadâr-Lunga nr. XII/5.3 din 19 aprilie 2016 "privind introducerea modificărilor în planul general al or. Ceadâr-Lunga", ca fiind ilegale. În rest, hotărârea din 11 mai 2017 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga a fost menținută.

Pentru a concluziona astfel instanța de apel a reținut că apelantul/reclamantul în conformitate cu legislația în vigoare a elaborat documentația de proiect conform normelor și standardelor naționale, care a fost coordonată cu toate organele competente. Amplasarea și construirea clădirii de cult nu afectează domeniul public. Astfel, la emiterea autorizației de construcție nu era necesară consultarea populației cu privire la acest fapt.

La 28 martie 2018, Primarul orașului Ceadâr-Lunga și Președintele Consiliului orașenesc Ceadâr-Lunga au declarat recurs împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat și a aplicat în mod eronat normele dreptului material, nu a aplicat legea care urma să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată și că aprecierea probelor a fost arbitrară.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 08 februarie 2018. Recurenții au recepționat decizia instanței de apel la data de 02.03.2018.

Astfel, recursul declarat la data de 28 martie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Primarul orașului Ceadâr-Lunga și de Președintele Consiliului orașenesc Ceadâr-Lunga, completul Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primarul orașului Ceadâr-Lunga și de Președintele Consiliului orașenesc Ceadâr-Lunga, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Primarul orașului Ceadâr-Lunga și de Președintele Consiliului orașenesc Ceadâr-Lunga, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Primarul orașului Ceadâr-Lunga și de Președintele Consiliului orașenesc Ceadâr-Lunga împotriva deciziei din 08 februarie 2018 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic